



Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Професійно-технічний університет науки та технологій Гуанджоу
Коледж технологій та бізнесу Гуанджоу
Академія економічної освіти Молдови
Інститут імені Юнуса Емре в Києві
Центр українсько-європейського наукового співробітництва
Видавництво «Азіатика»

**VI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

до 107-ї річниці від дня заснування університету

16 жовтня 2025 року

м. Київ, Україна



Львів – Торунь
Liha-Pres
2025

УДК 082.2:378.4(477.75)ТНУ(062.552)
Ш 79

Ш 79 VI Міжнародна науково-практична конференція Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського до 107-ї річниці від дня заснування університету : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського до 107-ї річниці від дня заснування університету, 16 жовтня 2025 р., м. Київ. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. – 468 с.

ISBN 978-966-397-570-2

У збірнику представлено матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського до 107-ї річниці від дня заснування університету (16 жовтня 2025 року, м. Київ).

УДК 082.2:378.4(477.75)ТНУ(062.552)

ISBN 978-966-397-570-2

© Таврійський національний університет
імені В. І. Вернадського, 2025
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2025

Науковий комітет:

Валерій БОРТНЯК – професор, доктор юридичних наук, ректор Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Цуй ИНДЕ (崔英德) – професор, доктор технічних наук, Професійно-технічний університет науки та технологій Гуанджоу (广州科技职业技术大学);

Ріхуа ВАНГ (王日华) – професор, доктор наук у галузі громадського здоров'я, Коледж технологій та бізнесу Гуанджоу (广州工商学院);

Григорій БЕЛОСТЕЧНИК – професор, доктор габілітованих наук, Академія економічної освіти Молдови;

Іхсан ДЕМІРБАШ – директор київського офісу Інституту Юнуса Емре;

Олександр БЕССАРАБ – доцент, кандидат філологічних наук, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Володимир КУЧЕРЯВИЙ – доцент, доктор філософії в галузі публічного управління та адміністрування, проректор з навчальної роботи Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Володимир ГОРНИК – професор, доктор наук з державного управління, директор Навчально-наукового інституту управління, економіки та природо-користування Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Анатолій ПУТІНЦЕВ – доцент, кандидат економічних наук, завідувач кафедри фінансів та обліку Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Павло БЕЗУС – доцент, кандидат економічних наук, завідувач кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Ірина ПЕТРОВСЬКА – доцентка, кандидатка економічних наук, завідувачка кафедри публічного управління, туризму та готельно-ресторанної справи Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Сергій ГУБАРЄВ – доцент, кандидат юридичних наук, директор Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Зореслава ЗАХОЖАЙ – доцентка, кандидатка історичних наук, завідувачка кафедри державно-правових і гуманітарних наук Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Олена ВЛАСЕНКО – доцентка, докторка психологічних наук, завідувачка кафедри психології, філософії та суспільних наук Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Ольга ШАРАПІНА – старша викладачка, кандидатка філологічних наук, директорка Навчально-наукового інституту філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Анжеліка ДОСЕНКО – доцентка, кандидатка наук із соціальних комунікацій, завідувачка кафедри журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Наталія ГОНЧАРЕНКО-ЗАКРЕВСЬКА – доцент, кандидат педагогічних наук, завідувачка кафедри кримськотатарської та східної філології Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Володимир КИСЕЛЬОВ – професор, доктор технічних наук, директор Навчально-наукового інституту муніципального управління та міського господарства Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Наталія ОМЕДИНСЬКА – доцентка, кандидатка технічних наук, завідувачка кафедри інженерних систем та технологій Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Олександр ГУЙДА – професор, кандидат наук з державного управління, завідувач кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Олег БОЙЧЕНКО – кандидат економічних наук, Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Гаяна ЮКСЕЛЬ – докторка наук з соціальних комунікацій, доцентка, професорка кафедри журналістики ННІ ФіЖ, членкиня Меджлісу кримськотатарського народу, співкоординатор Центру реінтеграції та розвитку Криму Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Андрій ШЕКУН – координатор групи «Гуманітарна політика» Експертної мережі Кримської платформи, представник Крайової Ради Українців Криму, головний редактор газети «Кримська світлиця», співкоординатор Центру реінтеграції та розвитку Криму Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Валентина ПОТАПОВА – керівниця напрямку національної адвокації в сфері освіти Центру громадянської просвіти «Альменда», членкиня Експертної ради при Представництві Президента України в АР Крим, членкиня Центру реінтеграції та розвитку Криму Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Юрій СМЕЛЯНСЬКИЙ – експерт з питань тимчасово окупованих територій, співзасновник БФ «Інститут Чорноморських стратегічних досліджень», член Експертної ради при Представництві Президента України в АР Крим, член Центру реінтеграції та розвитку Криму Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Сергій КОВАЛЬСЬКИЙ – голова ГО «Кримський центр ділового та культурного співробітництва «Український дім», член Експертної ради при Представництві Президента України в АР Крим, експерт групи «Гуманітарна політика» Експертної мережі Кримської платформи, член Центру реінтеграції та розвитку Криму Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Володимир ЛЯШЕНКО – представник Національної ради в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь, експерт групи «Гуманітарна політика» Експертної мережі Кримської платформи, член Центру реінтеграції та розвитку Криму Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

Організаційний комітет:

Кобиліна Юлія Миколаївна – директорка центру підвищення кваліфікації Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Асоян Емма Шаваршівна – керівник відділу міжнародних зв'язків Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Добрянська Наталія Валеріївна – доцентка, кандидатка юридичних наук, завідувачка аспірантури, докторантури Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО: 107 РОКІВ ДОСВІДУ ТА НОВІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ

Анциферова А. Ю., Макарова Т. П.

Політика Європейського Парламенту щодо санкцій проти держави-агресора та підтримка України 17

Вейландс Л. В.-В.

Персональний веб-сайт викладача ЗВО як інструмент стійкості освітнього процесу в умовах війни..... 21

Гейко О. А.

Таврійський: науково-культурний осередок Криму в Українській державі 25

Дубко В. О., Распопов В. Б.

Дидактичні аспекти використання штучного інтелекту у викладанні математики студентам 28

Мотрич В. А.

Правові імперативи посилення адміністративної відповідальності за податкові правопорушення в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення 31

Овчаренко В. О.

Психологічні особливості розвитку бізнес-комунікації в сучасних умовах в Україні 34

Распопов В. Б., Семяновський В. М.

Досвід соціально-фантастичного прогнозування засобами штучного інтелекту ChatGPT 37

Розводовський Н. С.

Освітня колаборація в Другій світовій війні і у сучасній російській і українській війні: спільне та відмінне 40

Цімболинець В. О.

Взаємозв'язок між вигоранням лікаря-стоматолога та якістю психосоціальної взаємодії з пацієнтами 46

Шеремет А. В., Гурська Л. І.

Застосування генеративних можливостей штучного інтелекту на практичних заняттях з іноземної мови 50

Шиховцова А. О.

Вплив права Європейського Союзу на формування правової системи України 54

НАПРЯМ 2. ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ ПЕРЕМІЩЕНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕФОРМ

Батурін І. В.

Психологічні чинники тривоги та втрати мотивації ІТ-фахівців
у процесах деокупації й відновлення Криму та Чорноморського регіону..57

Mozharivskiy Ya. A.

Relocated universities in Ukrainian communities: experience and prospects59

НАПРЯМ 3. ДЕОКУПАЦІЯ Й РЕІНТЕГРАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ПЕРСПЕКТИВИ

Баймуратов М. О., Кофман Б. Я., Єфремова Н. В.

Муніципальні права людини як основоположна частина її загальних
конституційних прав та їх роль у післявоєнному відновленні
територіальних громад України63

Бєліх І. В.

Теоретико-методологічні засади публічно-приватного партнерства
у сфері цивільного захисту в умовах деокупації та реінтеграції.....71

Іванова Т. В., Кузьмич А. В.

Екологічні виклики та вектори сталого розвитку
Чорноморського басейну в умовах поствоєнної трансформації.....75

Чеканов В. Ю.

Особливості відображення історичного простору в національних
історіографіях слов'янських країн та України на межі XIX–XX ст.77

Щекун О. А.

Територіальна автономія в постконфліктному державотворенні:
міжнародний досвід та виклики для реінтеграції тимчасово окупованих
територій України.....80

Щур Г. О., Думин О. Б.

Застосування інтелектуальних систем мультимодального аналізу
для ефективного розмінування деокупованих територій України84

НАПРЯМ 4. ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ: ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ

Мешко Г. М., Чикало І. О.

Використання локального сервера на базі Proxmox Virtual Environment
як засобу превенції освітніх втрат у закладах вищої освіти88

НАПРЯМ 5. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ДЕОКУПАЦІЇ ТА РЕІНТЕГРАЦІЇ АР КРИМ: ТРАНСФОРМАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ Й ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ

Бондарук М. В.

Соціальна відповідальність бізнесу в кризових умовах як інструмент
забезпечення сталого розвитку суспільства..... 91

Юффе М. В.

Напрями розвитку лідерського потенціалу
в сфері публічного управління..... 94

Казак К. І.

Особливості державного управління туристичною галуззю
в умовах деокупації та реінтеграції АР Крим..... 97

Керекеша О. І.

Правові механізми забезпечення інституційної стійкості регіонального
управління як передумова євроінтеграції:
досвід Чорноморського регіону 101

Котов І. В.

Проблеми відновлення АР Крим в умовах деокупації та реінтеграції..... 103

Макарова Т. П., Добрянська Н. В.

Посадові та службові особи в публічній службі:
особливості адміністративно-правового статусу 107

Масик-Бєсова М. З.

Значення підтримки державних службовців в умовах деокупації
та реінтеграції АР Крим..... 111

Нащочин О. М.

Складові концепції неоосманізму в закордонній політиці
Турецької Республіки..... 114

Омельченко Д. О.

Значення цифрових компетентностей лідера в публічній службі
в умовах деокупації та реінтеграції АР Крим..... 118

Харченко О. А.

Правові та адміністративні засади формування політики регіонів
у Чорноморському регіоні в контексті європейської інтеграції..... 121

Чудновець І. С.

Зарубіжний досвід формування кадрового потенціалу
державної служби 124

НАПРЯМ 6. ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОМУ Й ДУХОВНОМУ СВІТІ ВОЛОДИМИРА ВЕРНАДСЬКОГО

Дідук І. А.

Паралелі поглядів Володимира Вернадського та Григорія Сковороди
у контексті української ідентичності 128

Чернишова Ю. О.

Гендер, влада та насильство як соціальні конструкти 132

НАПРЯМ 7. ВИКЛИКИ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ТА ПОЛІТИКО-ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Герман М. В.

Потенціал самоорганізації населення в умовах дії правового режиму
воєнного стану 135

Гончарова О. С., Брагіна Т. М., Брагін Ю. А.

Університет як простір формування національної ідентичності
в умовах воєнних викликів 138

**Деревська К. І., Петровська І. О., Нестеровський В. А.,
Руденко К. В.**

Питання важливості створення музейного простору природничого
краєзнавства Кримського півострова у контексті соціокультурного
розвитку України після війни 142

Доценко В. О., Пецюх Б. І.

Функціонування Сетмасу в УСРР на початку 1920-х рр. 146

Коломієць О. В.

Кримський наратив у творах Остапа Вишні 149

Космина В. Г.

Російсько-українська війна: цивілізаційний вимір 152

Костенюк В. С.

Творчість Юрія Буряківця в рецепції українського літературознавства... 156

Кузнєцов В. Д.

Медіаспоживання і корпоративна соціальна відповідальність
у сучасному українському суспільстві 158

НАПРЯМ 8. ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Тузяк Я. М.

Геологічна спадщина Криму як чинник національної ідентичності 161

Шемерда О. В.

Екотуризм і сталий розвиток як стратегічний напрям післявоєнного відновлення 166

НАПРЯМ 9. МЕНЕДЖМЕНТ У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Asoian E. Sh., He Xiaojun

Management of state economic policy of Ukraine in the conditions of globalization and post-war recovery 171

Вишемірська Я. С., Омецинська Н. В., Комелягіна А. О.

Цифровізація екологічного менеджменту:
роль геоінформаційних систем у моніторингу та прийнятті рішень 174

Гетьманчук М. П.

Особливості формування та діяльності Суду Аудиторів Європейського Союзу в контексті Лісабонського договору 2007 р. 178

Кондрацький О. М.

Архетипи в міському сакральному просторі 182

Кривцов А. О.

Менеджмент соціокультурної діяльності у розвитку ветеранського підприємництва 185

Сас Н. М.

«Пошук в обмеженій зоні» як нейрологічна основа системного методу удосконалення продукту 188

НАПРЯМ 10. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Бабій А. Ю.

Обіг наркотичних засобів як об'єкт кримінально-правового регулювання 191

Богашов О. А.

Удосконалення адміністративно-правових заходів по організації повосенних виборів в Україні 193

Добрянська Н. В.

Запобігання конфлікту інтересів у публічній службі:
загально-теоретичні аспекти 196

Єрохін О. П.

Актуальні проблеми застосування субсидіарної відповідальності
в процедурі банкрутства. 198

Заболотний О. М.

До питання виконання обов'язків голови Кваліфікаційно-дисциплінарної
комісії адвокатури Автономної Республіки Крим 202

Закревський О. О.

Адміністративно-правове регулювання водних ресурсів в Україні:
сучасний стан та перспективи розвитку 207

Комсулін В. В., Макарова Т. П.

Проблемні питання надання статусу «учасник бойових дій» в Україні .. 210

Макарова Т. П., Прибіга З. М.

Суд Європейського Союзу як гарант єдності права Союзу:
уроки для України 214

Мацко В. В.

Особливості застосування судової практики при розрахунках
криптовалютою 218

Мельничук Р. В.

Теоретичні питання адміністративних правопорушень
у сучасних умовах правової реформи 221

Михайленко О. О.

Окремі проблемні питання кримінальної відповідальності
за колабораційну діяльність 223

Могила О. В.

Деякі організаційні заходи вдосконалення матеріально-технічного
забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану 227

Петренко А. С.

Медіація у кримінальному провадженні як інструмент відновного
правосуддя та захисту прав людини 229

Петриченко О. П.

До питання класифікації принципів адміністративно-правового
регулювання функціонування ринку природного газу в Україні 232

Pushkar O. A.

Obtaining an unlawful benefit as an offence committed
in the sphere of official activity 236

Радченко Р. О.

Повноваження органів податкового контролю в контексті забезпечення балансу між фінансовими інтересами держави та правами платників податків239

Соцький А. М.

Трудова та кадрова політика у сфері фахової передвищої та вищої освіти: адміністративно-правові аспекти243

Соцький А. М.

Публічне управління у сфері освіти: сучасні виклики та перспективи розвитку.....247

Супрун В. М., Матвієнко Б. В.

Стратегії розвитку сфери цивільної авіації в Україні. Головні завдання та перспективи250

Тицька Я. О.

Еволюція сучасної міжнародно-правової моделі регулювання у сфері штучного інтелекту253

Цюмра В. Ю.

Проблематика скасування ГКУ та реформи ЦКУ в умовах воєнного стану: загрози правовій визначеності для суб'єктів господарювання257

Чебишев М. Р.

Земельні спори та захист прав і законних інтересів їх суб'єктів в цивільному судочинстві: можливості досудового врегулювання.....260

Чекаленко Л. Д.

Безсиле право у безсильній державі: досвід Непалу.....264

Шкелебей О. В.

Верховенство права та межі судового втручання у сферу політичних рішень: європейські підходи до захисту публічного інтересу268

Яроцький В. О.

Проблеми правового регулювання обігу віртуальних активів в сучасних умовах в Україні272

**НАПРЯМ 11. МИСТЕЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ:
ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ВИКЛИКИ В УКРАЇНІ**

Більдер Н. Т.

Арт освіта – навички структурування часу та проєктування майбутнього275

Богданова-Дашак І. В.

Музичні навчальні заклади України в умовах російсько-української війни: виклики вимушеного переміщення та окупації.....279

Гаркуша В. С.

Мотивуючі скульптури як елемент міського середовища282

Harmash L. V., Lukianchenko O. M.

Art of resistance: Ukrainian poetry and music as a form
of cultural *défense* during the war286

Guo Kai, Zhang Jizhong

The transformative power of art: aesthetic innovation
and emotional healing in the modern world.....289

Дмитренко Н. В.

Дім Хаджі-аги Бабовича в контексті османського впливу
на архітектуру Євпаторії.....291

Корчемна А. С., Шарагіна О. В.

Архетипна домінанта жіночих постатей у поетичній збірці
«Зів'яле листя» Івана Франка294

Левицька Р. Р.

Мистецтво в умовах війни: трансформації та виклики в Україні298

Стрітевич Т. М., Супрун Д. В.

«Декорування військових артефактів» як новий напрям образотворчого
мистецтва в умовах війни в Україні.....302

Тегза К. С.

Судова мистецтвознавча та історико-археологічна експертиза у воєнний
час: виклики, трансформації та роль у збереженні культурної спадщини
України.....304

Хома К. М., Самусенко К. Ю.

Роман «Портрет Доріана Грея» як художнє втілення засад естетизму307

НАПРЯМ 12. РУСИФІКАЦІЯ ТА ЗНИКНЕННЯ МОВ КОРИННИХ НАРОДІВ: ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ТА МОВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ НАСЕЛЕННЯ КРИМУ ТА ЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ

Божук А. О.

Меморіалізація української історії Криму на материковій території
України у 2014–2025 рр.311

Дукач-Василенко Н. Ю.

Жіночі обличчя спротиву: репресії проти кримськотатарських
активісток у сучасному Криму316

Козюра В. М.

Збереження культурної ідентичності корінних народів Тайваню:
уроки для України318

Rusnachenko A. M.

Bessarabia: from province to autonomy and part of Romania (1917–1918)322

НАПРЯМ 13. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МОВНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

Костомарова А. П., Макарова Т. П.

Громадянство ЄС: перспективи для українців
у контексті інтеграційних процесів327

Нереп О. Б.

Євроінтеграційні тенденції в комунікативних практиках
українських блогерів330

НАПРЯМ 14. ЕНЕРГО- ТА РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ У ПРОМИСЛОВOSTІ, МІСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА КОМУНАЛЬНІЙ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЦІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Омецинська Н. В., Вишемірський Є. Д.

Сталий розвиток енергетики: виклики та перспективи енерго-
і ресурсозбереження334

Ushkarenko O. O., Ivanovskii S. A.

Challenges in improving the control quality of diesel-generator sets
in autonomous electric power systems337

НАПРЯМ 15. ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І КІБЕРБЕЗПЕКА ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Данькевич Ю. В.

Особливості захисту інформаційних систем у сфері документознавства
під час війни та у післявоєнний період: виклики та перспективи341

Кисельов В. Б., Гуйда О. Г., Омецинська Н. В.

Інформаційна безпека: принципи та механізми забезпечення345

Tsymbal A. S.

Shadow AI as a cybersecurity and privacy challenge in post-war Ukraine348

Chiragova I.

The influence of strategic culture on cybersecurity policy
for critical infrastructure352

НАПРЯМ 16. АГРОВОЛЬТАЙКА В УКРАЇНІ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ

Трояк Я. О.

Досвід Всеукраїнської спілки буряківничої кооперації «Бурякоспілка» у відродженні селянського бурякосіяння (1920-ті рр.)..... 357

НАПРЯМ 17. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Baratiuk A. Yu.

VR-environment for post-traumatic identity reconstruction 361

Барсученко І. В.

Роль соціального середовища у динаміці самореалізації підлітків з делінквентною поведінкою..... 365

Бібікова В. М.

Мотивація як фактор відновлення (реабілітації) після гострих порушень мозкового кровообігу (ГПМК) 369

Біла І. М., Латиш О. М.

Психологічний супровід та реабілітація особистості в умовах війни 372

Богдан І. І.

Ділове спілкування працівників підприємств України: психологічні аспекти..... 376

Братіков А. О.

Творчий потенціал здобувачів освіти в сучасних умовах діджиталізації..... 379

Гордєєва А. В.

Психологічні особливості внутрішньо переміщених осіб в умовах вимушеної адаптації..... 381

Дробот О. В., Терновий В. А.

Професійна ідентичність майбутнього викладача фізичного виховання: методичні інструменти 384

Заря О. Г.

Становлення реабілітації в Україні 387

Комаринська З. М.

Особливості здійснення реабілітації в Україні..... 390

Кравченко О. М.

Колективна ідентичність як фактор розвитку організацій у періоди змін 394

Лаптев І. М.

Психологічні аспекти професійного вигорання працівників
в умовах воєнного стану в Україні 396

Лукіна Н. Б., Марченко Ю. Ю.

Характеристика емоційного стану членів родини в умовах війни 400

Макаров О. М.

Особливості психологічної реабілітації військовослужбовців України
з бойовими травмами 404

Мальцева О. Б.

Хронічний бронхіт, особливості фізичної терапії та реабілітації
в амбулаторних умовах..... 407

Митус В. І.

Психологічні аспекти готовності студентів
до професійної діяльності в Україні 410

Новіков С. О.

Особливості формування когнітивних здібностей працівників
на підприємствах харчової промисловості..... 414

Полковнікова К. В.

Діагностика та лікування шкірних гемангіом у дітей..... 417

Романів В. П.

Юридична психологія та соціальні чинники правової поведінки
особистості в умовах воєнних трансформацій 419

Сісецький А. П.

Реабілітація при ішемічній хворобі серця, артеріальній гіпертензії
та соматоформних розладах..... 422

Сопронюк П. А.

Кадрова криза в НПУ, вплив війни на недосконалість кадрів,
роль психологічного забезпечення в пошуках професіоналів..... 423

**НАПРЯМ 18. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЖУРНАЛІСТИКИ
ТА МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ**

Захаров В. В., Левко У. Е.

Сезонність у контенті нових медіа (на прикладі соціальної мережі
Instagram) 429

Корчагіна О. В.

Трансформація цифрового медійного середовища в умовах війни..... 433

НАПРЯМ 19. МІЖНАРОДНА КОМУНІКАЦІЯ І БЕЗПЕКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ: МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА «ІНФОРМАЦІЙНА ГІГІЄНА»

Anoshkova T. A.

The importance of media literacy in teaching young generations437

Єльнікова Н. І.

Роль української мови у формуванні та протидії ворожим наративам
у міжнародній комунікації440

Колодій А. А.

Рівень медіаграмотності учасників освітнього процесу
в умовах сучасних інформаційних війн.....444

Кучерявий В. М.

Інформаційний фронт України: досвід і виклики447

Покідько К. П.

Формування навичок інформаційної гігієни учнів закладів загальної
середньої освіти на уроках зарубіжної літератури.....450

Таран Є. І.

Виклики та загрози інформаційному простору України
в умовах гібридної війни454

НАПРЯМ 20. МОВИ ЄС І ТРАНСФОРМАЦІЯ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Белькова С. В.

Європейські принципи мовної політики та їх імплементація
в Україні.....457

Kartel T. M., Marianko Ya. H.

The role of English language in the transformation
of Ukraine's linguistic space in the context of European integration460

Чернишова Т. О.

Мультилінгвізм як основа європейської ідентичності:
виклик для України463

numbed by routine, gives dignity to suffering, and inspires the imagination to build better realities [5, p. 79]. When art combines aesthetic innovation with emotional honesty, it does more than decorate our lives – it shapes our moral and spiritual landscape [4, p. 83]. Ultimately, art is not about escaping reality but about transforming it. Its purpose is to humanize progress, to remind us that behind every image or idea there is a heart seeking expression. The modern world may be driven by algorithms, but art keeps it humane. Through its beauty and its courage, it continues to heal, to question, and to renew the very essence of being human [6, p. 88].

Bibliography:

1. Dewey J. Art as Experience. New York: Minton, Balch & Company, 1934.
2. Dissanayake E. Homo Aestheticus: Where Art Comes From and Why. University of Washington Press, 1995.
3. Bourriaud N. Relational Aesthetics. Dijon: Les Presses du Réel, 1998.
4. Rancière J. The Politics of Aesthetics. London: Continuum, 2004.
5. Gombrich E. H. The Story of Art. London: Phaidon Press, 2020.
6. Bishop C. Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship. London : Verso, 2012.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-570-2-80>

Дмитренко Н. В.,

*доктор філософії, доцент кафедри образотворчого мистецтва,
заступник декана з науково-педагогічної
та соціально-гуманітарної роботи
факультету образотворчого мистецтва і дизайну
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

ДИМ ХАДЖІ-АГИ БАБОВИЧА В КОНТЕКСТІ ОСМАНСЬКОГО ВПЛИВУ НА АРХІТЕКТУРУ ЄВПАТОРІЇ

Дім Хаджі-аги Бабовича є однією з ключових пам'яток історико-архітектурної спадщини Євпаторії, що відображає специфіку житлової архітектури Криму кінця XVIII – початку XIX століття. Ця споруда поєднує елементи місцевих традицій та ознаки османського архітектурного впливу, що є характерним для північного Причорномор'я у пізній період османського панування. Дім Бабовича є унікальною пам'яткою архітектури Євпаторії, що відображає синтез місцевих традицій та османського впливу. Споруда поєднує в собі

функціональність з декоративною виразністю фасадів та внутрішніх приміщень. В архітектурі будинку простежується застосування традиційних матеріалів та декоративних елементів, які перегукуються з османською будівельною практикою: різьблені дерев'яні екрани, ажурні балкони та айван (відкрита галерея), що формують приватний та публічний простір одночасно [3, с. 32–35].

Архітектурна композиція будинку вирізняється своєю органічною інтеграцією у міське середовище та одночасним підкресленням соціального статусу власника. Споруда має двоповерхову структуру з характерним для османської архітектури внутрішнім двориком, що служив як функціональною, так і декоративною складовою житлового комплексу [6, с. 214–217]. Внутрішнє планування забезпечує раціональне зонування простору, поєднуючи приватні та громадські функції будинку, що відповідало побутовим потребам його власника.

Особливу увагу привертають декоративні деталі айвану. Використання різьблених дерев'яних елементів, арок і декоративних вставок демонструє синтез кримських і османських естетичних традицій. Віконні рами та дверні прорізи мають характерну для османського стилю арочну форму, а балкони та ганки прикрашені витонченим різьбленням. Інтер'єр будинку, на жаль, не зберігся, архівні фотографії з колекції Євпаторійського музею зафіксували тільки зображення айвану та внутрішнього подвір'я. Стеля веранди прикрашена різьбленими панелями з декоративними елементами, які характерні для мистецтва ісламу: геометричні орнаменти, арабески та растрові мотиви [4, с. 27–46].

Особливий інтерес представляє співвідношення османського впливу та локальних архітектурних традицій Криму. Загальна стилістика будинку зумовлена впливом османської архітектури, застосування місцевих будівельних матеріалів, адаптації до кліматичних умов та інтеграції в середньовічну планувальну структуру Євпаторії. Такий художній синтез дозволяє розглядати Дім Хаджі-аги Бабовича як унікальний приклад культурної трансформації, де простежуються османські, кримськотатарські та місцеві елементи художньої мови.

Важливим аспектом є й соціокультурний контекст будівлі. Дім не лише відображав соціальний статус Хаджі-аги Бабовича, а й служив центром громадського життя та міської еліти Євпаторії, а саме – караїмської громади [1, с. 45–59]. Збереження та дослідження цієї пам'ятки має велике значення для розуміння культурних процесів Криму XVIII–XIX століть. Аналіз архітектурних форм, декоративних мотивів та планувальних рішень дозволяє відтворити картину взаємодії локальних традицій в контексті пізнього впливу Османської імперії. Крім того, вивчення дому Хаджі-аги Бабовича сприяє більш широкому осмисленню культурної ідентичності Євпаторії як міста з багатошаровою історією та унікальним художньо-архітектурним спадком.

Отже, дім Хаджі-аги Бабовича є яскравим прикладом того, як османські архітектурні традиції інтегрувалися у кримське середовище, формуючи унікальний синтез стилів. Вивчення його архітектурних і декоративних особливостей дозволяє не лише розкрити естетичну та історичну цінність споруди, а й простежити шляхи культурних взаємодій у регіоні, що було характерним для Північного Причорномор'я. У підсумку, дім Бабовича в Євпаторії виступає як важливий об'єкт для дослідження архітектурного спадку Криму, демонструючи синтез культурних традицій, що формували художній образ міста в період кінця XVIII – початку XIX століття [2, с. 54–60]. Систематичне дослідження та популяризація цієї пам'ятки сприятиме збереженню історико-культурної спадщини Криму та поглибленню знань про її мистецькі особливості.

Розгляд означеної пам'ятки у ширшому історичному контексті дозволяє побачити Євпаторію як важливий центр, що перебував на перетині культурних впливів Візантії та Османської імперії. Місто з часів Візантійської імперії періоду середньовіччя функціонувало як торговий та адміністративний вузол на Чорному морі. Після включення Криму до складу Османської імперії відбувається значне перетворення архітектурного середовища: з'являються традиційні турецькі житлові комплекси, мечеті, медресе та громадські будівлі, які формують нову культурну ідентичність міста. Однією з характерних рис османського впливу в Євпаторії є наявність турецьких хамамів, які також виконували соціальну роль у житті міста, були важливим елементом міської інфраструктури.

Вивчення будинку Хаджі-аги Бабовича та порівняння його з іншими культурними об'єктами в Криму дозволяє простежити особливості адаптації турецької архітектурної спадщини до умов південнокримського середовища, а також інтеграцію декоративних та конструктивних рішень у локальний архітектурний контекст [5, с. 67–68].

Висновки підкреслюють важливість комплексного підходу до дослідження пам'яток Криму, включно з житловою архітектурою та громадськими спорудами. Дослідження дому Хаджі-аги Бабовича у поєднанні з аналізом турецьких хамамів Євпаторії дозволяє глибше зрозуміти соціокультурні механізми формування міського середовища, архітектурні традиції, а також історичну взаємодію Візантійського та Османського культурних впливів на Північне Причорномор'я.

Список використаних джерел:

1. Полканова А. Кримські караїми. *Кримська спадщина*. 2015. № 2. С. 45–59.
2. Kent, N. *Crimea: A History*. Oxford: Oxford University Press, 2016. 288 p.

3. Paskaleva E. G. The architecture of the four-iwan building tradition as a representation of paradise and dynastic power aspirations: Dissertation. Leiden University, 2010. 285 p.

4. Peker A. U. The Monumental Iwan: A Symbolic Space or a Functional Element? *METU Journal of the Faculty of Architecture*. 2005. Vol. 22. (1). P. 27–46.

5. Sacred Landscapes of Crimea: Cultural Heritage and Preservation, ed. by E. A. Razumov. Kyiv : National Academy of Sciences of Ukraine, 2020. 248 p.

6. Аль-Фарукі, Ісмаїл Раджі; Аль-Фарукі, Лоїс Ламія. *Атлас ісламської культури* / Ісмаїл Раджі Аль-Фарукі, Лоїс Ламія Аль-Фарукі ; пер. з англ. А. Василенка. Рівне : Ісламської Думки, 2024. 624 с. URL: <https://ikiacademy.org/uploads/0-1-202407251721935380.pdf> (дата звернення: 25.09.2025).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-570-2-81>

Корчемна А. С.,

*здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти
спеціальності 014 Середня освіта*

спеціалізації 014.01 Українська мова і література

кафедри слов'янської та романо-германської філології

*Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

Шарагіна О. В.,

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри слов'янської

та романо-германської філології

*Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

АРХЕТИПНА ДОМІНАНТА ЖІНОЧИХ ПОСТАТЕЙ У ПОЕТИЧНІЙ ЗБІРЦІ «ЗІВ'ЯЛЕ ЛИСТЯ» ІВАНА ФРАНКА

Сучасне літературознавство дедалі частіше зосереджується на психологічних й архетипних аспектах змалювання персонажів як засобах репрезентації культурного духу епохи та колективного досвіду. Особливе значення у цьому контексті має поетична творчість Івана Франка, що вирізняється глибиною емоційного сприйняття світу та майстерністю художнього змалювання жіночих образів.

**VI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

до 107-ї річниці від дня заснування університету

16 жовтня 2025 року

м. Київ, Україна

Підписано до друку 17.10.2025. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 26,91. Тираж 100. Замовлення № 1225-120.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Українсько-польське наукове видавництво «Liha-Pres»

79000, м. Львів, вул. Технічна, 1

87-100, м. Торунь, вул. Лубіцка, 44

Телефон: +38 (050) 658 08 23

E-mail: editor@liha-pres.eu

Свідцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6423 від 04.10.2018 р.